

Kristianstadsbladet

Frihet stärker högskolan

Publicerad: 23 december 2008, 01:15

För Högskolan Kristianstad skulle ökad självständighet förbättra möjligheterna att fortsätta den lyckade profileringen mot verksamhetsförlagd utbildning. Det skriver Maria Tengroth, policy manager, Sydsvenska industri- och handelskammaren.

Äntligen ser det ut som om svenska universitet och högskolor kommer att slippa ur den tvångströja det inneburit att vara statliga myndigheter. Nyligen presenterade regeringens utredare Daniel Tarschys en välgörande tydlig utredning om de svenska lärosätenas förhållande till staten.

Utredningen innehåller ett antal förslag på hur lärosätenas självständighet ska öka och hur statens styrning ska reformeras. Det långsiktiga syftet är att främja dynamik, konkurrenskraft och förnyelseförmåga.

En ökad grad av självständighet kommer att ha stor betydelse för regionala lärosäten som Högskolan Kristianstads möjligheter att stärka sin profil och sin konkurrenskraft. Självständiga universitet och högskolor kommer att ha helt andra förutsättningar att inleda samarbeten, med såväl andra lärosäten som det omgivande samhälls- och näringslivet.

Det handlar till exempel om möjligheten att ta emot donationer, äga egendom och bilda bolag - självständigt eller med partners.

I våra europeiska grannländer har utvecklingen mot mera självständiga universitet och högskolor pågått i flera år. Därför är det välkommet att denna utveckling nu ser ut att slå igenom även i Sverige. Globaliseringen innebär att den svenska högre utbildningen utsätts för konkurrens, men innebär samtidigt att nya möjligheter till samarbete öppnar sig.

Denna utveckling kräver en flexibilitet och kreativitet hos lärosätena som helt enkelt inte är möjlig med dagens förlagade myndighetsform. Symptomatiskt är också att det på rankinglistorna över världens främsta universitet endast återfinns ett fåtal statliga myndigheter.

Nu ska det understrykas att det inte är en total frikoppling från staten som utredaren föreslår. Självfallet måste den ökade självständigheten kombineras med ett tydligt regelverk till skydd för rättsliga principer och grundläggande akademiska värden. Ramvillkor och miniminormer ska vara styrande för lärosätena.

Om utredarens förslag går igenom innebär det också att det otidsenliga kravet på svenskt medborgarskap för lärosätenas rektorer och styrelsemedlemmar försvinner. Ett krav som tiden alldeles uppenbart sprungit ifrån med tanke på den globalisering som den akademiska världen upplever.

För Högskolan Kristianstads del skulle en ökad självständighet avsevärt förbättra möjligheterna att fortsätta och fördjupa den lyckosamma profilering mot verksamhetsförlagd utbildning som högskolan inlett.

Likaså skulle det innebära helt nya möjligheter att fördjupa samarbetet med andra universitet och högskolor, både i Sverige och utomlands. Det gäller till exempel det förtjänstfulla samarbete som högskolan inlett med Lunds universitet inom lärarutbildningen.

Maria Tengroth